

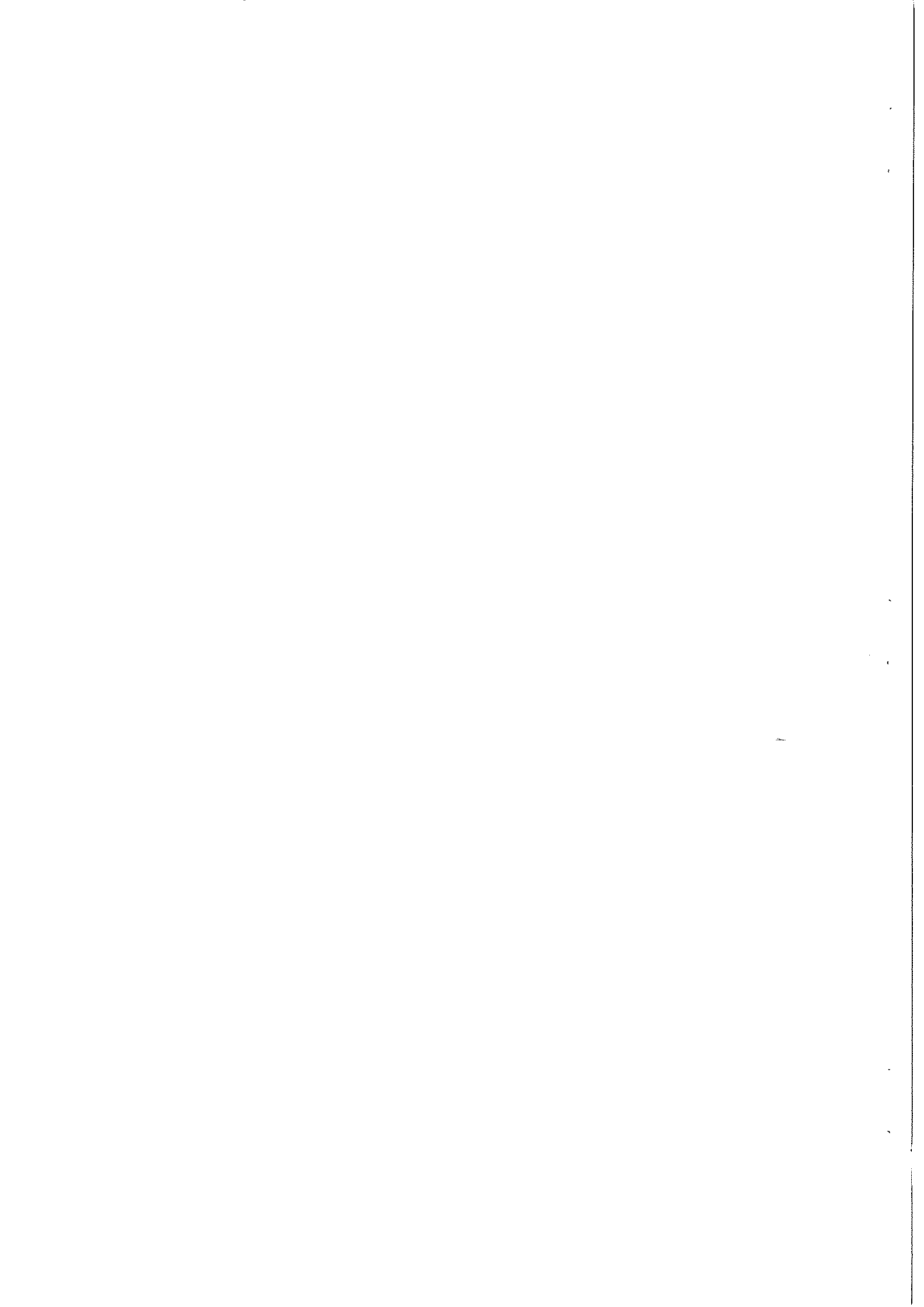
STICHTING VRIENDENKRING VAN OUD-NATZWEILERS

- o -

JAARVERSLAG

1982-1983

- o -

STICHTING VRIENDENKRING VAN OUD-NATZWEILERS

JAARVERSLAG 1982-1983

1. De Stichting

- 1.1. Bestuur
- 1.2. Samenkomst 1982
- 1.3. Praatdag
- 1.4. Tocht naar Natzweiler 1982 en 1983
- 1.5. Natzweiler Berichten
- 1.6. Financiën

2. Behartiging Sociale Belangen

3. Contacten met diverse Organisaties en Instanties

- 3.1. Ministerie van Welzijn, Volksgezondheid en Cultuur
- 3.2. Raad van Overleg Stichting 1940-1945
- 3.3. Stichting 1940-1945
- 3.4. Buitengewone Pensioenraad
- 3.5. Oorlogsgraven Stichting
- 3.6. Stichting ICODO
- 3.7. Medische Begeleiding
- 3.8. Overige contacten

4. Internationale betrekkingen

5. In Memoriam

1. De Stichting

1.1. Bestuur

In de samenstelling van het bestuur vonden gedurende het verslagjaar geen mutaties plaats. Ieder bestuurslid wijdde zich met plezier aan de hem toegewezen taak, waarvan dit jaarverslag in zijn geheel getuige moge zijn.

Bestuursvergaderingen werden gehouden op 8 november 1982 en op 26 januari, 25 mei en begin oktober 1983.

1.2. Samenkomst 1982

De jaarlijkse Samenkomst werd deze keer gehouden in Rhenen en wel in het Congrescentrum bij Ouwehands Dierenpark.

Als immer waren de oud-Natzweilers, veelal vergezeld door hun echtgenoten, in groot aantal opgekomen. Uit alle delen van Nederland, zo ook van ver over onze grenzen.

In de ochtend werd bij het Monument voor de gevallenen op de Grebbeberg een krans gelegd. De kranslegging gebeurde ditmaal door onze vrienden Johan Timmermans (overgekomen uit Frankrijk) en Tybo Busscher (uit Tasmanië).

Terwijl na de - voortreffelijke - lunch de vrouwen een bezoek brachten aan het dierenpark Ouwehand om daar o.a. giraffen, zebra's en Indische olifanten aan te zien, hielden de oud-Natzweilers hun jaarvergadering. Een jaarvergadering die extra relief kreeg doordat daarbij als gasten aanwezig waren de heren G.W.D. Soeteman, Mr. J.I.B. Egas en J.G. Schuller, resp. voorzitter, secretaris en adjunct-secretaris van de Buitengewone pensioenraad. Zij leverden waardevolle bijdragen bij de beantwoording van verschillende door de oud-Natzweilers gestelde vragen.

Later in de middag was er voor allen gelegenheid de Dolfijnen-Show in het dierenpark Ouwehand bij te wonen, een vochtige en amussante aangelegenheid die, zoals later is gebleken, tot resultaat had dat enige weken later onze vriend Carel Steensma die kuip in is gedoken om tussen de dolfijnen te zwemmen en met hen te stoeien. Met een feestelijke maaltijd werd de dag besloten.

1.3. Praatdag

Op 25 maart 1983 werd er weer een praatdag gehouden. Deze keer was als trefpunt het hotel-restaurant "Darthuizen" in Soest gekozen. Dat beviel heel goed, zodat dit wel voorlopig het vaste praatdag-adres zal blijven.

Er waren 29 man aanwezig en het was heel duidelijk dat deze jaarlijkse ontmoeting in een behoefte voorziet.

1.4. Tocht naar Natzweiler 1982 en 1983

Zowel vorig jaar als dit jaar werd de traditie van de tocht naar Natzweiler voortgezet. Velen onzer nemen daar elke keer weer aan deel: in 1982 waren het er 62, in 1983 telden wij 55 deelnemers. De organisatoren, Cor Brouwer en Jan Veenendaal, slaagden er elke keer weer in een goed logies te vinden en het programma vlot te laten verlopen.

Steeds meer jongeren sluiten zich bij onze groep aan, een verheugend verschijnsel.

1.5. Natzweiler Berichten

Er konden gedurende het verslagjaar vier nummers van Natzweiler Berichten worden uitgegeven, waarvan één (20e jaargang no.1a) een volledige herdruk bevatte van "De Stem der Lage Landen", orgaan van de Nederlanders in Dachau van 2 tot 24 mei 1945. De reacties - van een bréde lezerskring - op de diverse nummers wijzen erop dat het blad graag en intensief gelezen wordt.

1.6. Financiën

Het boekjaar 1982 werd afgesloten met een kleine teruggang in onze financiële reserve. Dank zij subsidies en anderé bijdragen kon deze achteruitgang beperkt gehouden worden.

Veel verontrustender is, dat een onzer (belangrijke) subsidiegevers - misschien wel onder druk van de overheid - in onze redelijk goede financiële positie aanleiding meent te moeten vinden de subsidie voor 1983 te verminderen en aldus een goed financieel beheer te moeten afstraffen. Zoals gezegd: een verontrustende ontwikkeling.

De "probleemgroep" donateurs beterde zijn leven enigszins na de opmerking daarover in het vorige jaarverslag, maar nog niet helemaal.

2. Behartiging Sociale belangen

Dit verenigingsjaar is voor een eerste maal sprake van een daling van het aantal oud-verzetsmensen die een beroep op ons deden voor advies, hulp en bijstand in verband met een aanvraag om Buitengewoon pensioen en/of uitkeringen van daarmee in relatie staande voorzieningen en regelingen.

Dit vindt waarschijnlijk zijn oorsprong in zowel het feit dat velen reeds in het bezit zijn van een Buitengewoon pensioen, als in het helaas nu eenmaal aanwezige gegeven dat steeds meer makkers voorgoed afscheid van ons nemen.

Tegenover deze bovengenoemde daling staat echter een stijging van de "A.B.C.-gevallen". Onder de A.B.C.-gevallen verstaan wij die adviezen, hulp en bijstand aan oud verzetsmensen, die als het ware tot de dagelijkse routine behoren. Het gaat veelal om problemen van huishoudelijke aard waarvoor advies, hulp en bijstand wordt gevraagd. Soms ook voor de kinderen van oud-verzetsmensen. Verder wordt veelvuldig een beroep op ons gedaan voor hulp in het immateriele vlak. Die immateriele hulpverlening bestaat grotendeels uit "helpend luisteren en toespreken".

En ook nu stellen wij weer vast: wij zouden ons werk niet kunnen doen zonder de hulp van instellingen en instanties, vooral de Stichting 1940-1945, de Buitengewone Pensioenraad en het ICODO. Wij zijn hen voor die hulp zeer dankbaar.

3. Contacten met diverse organisaties en instanties

3.1 Ministerie van Welzijn, Volksgezondheid en Cultuur

Onze contacten met het Ministerie van W.V.C.- Hoofdafdeling Verzetsteelnemers en Vervolgden - waren er vooral binnen het kader van de Raad van Overleg/Stichting 1940-1945 en dat van het bestuur van de Stichting ICODO. Daarnaast verstrekke deze Hoofdafdeling ons telkenmale informatie over wijzigingen, aanvullingen en de werking van wetten en regelingen ten behoeve van verzetsteelnemers vervolgden en oorlogsslachtoffers.

De heer W.Nijssse, hoofd van de Directie Verzetsteelnemers en Vervolgden, en zijn medewerkers mogen wij wel weer danken voor het goede contact en de geboden hulp.

Aangezien in de "Voorjaarsnota 1982" van de Regering sprake is van plannen tot herziening van het stelsel van sociale zekerheid, heeft het Hoofdbestuur van de Stichting 1940-1945 in een schrijven de (toen nog) minister van C.R.M. attent gemaakt op het bijzonder karakter van de Wet Buitengewoon Pensioen 1940-1945 en gesteld dat deze wet niet mag worden geschikt in het kader van de sociale zekerheid, maar dient te worden gezien in samenhang met gelijksoortige pensioenen.

In de Raad van Overleg werd door ons de inhoud van bovengenoemd schrijven tot onderwerp van gesprek gemaakt.

Een en ander heeft er toe geleid dat van de Staatssecretaris van W.V.C. bericht werd ontvangen dat hij, de Staatssecretaris, zich ten volle kan verenigen met de opvatting, dat de Wet Buitengewoon Pensioen 1940-1945 niet tot het stelsel van de sociale zekerheid moet worden gerekend.

3.2. Raad van Overleg/Stichting 1940-1945

a. Bijeenkomst Raad van Overleg - Buitengewone Pensioenraad

Een nabespreking werd gewijd aan de op 15.10.1982 gehouden bijeenkomst van de Raad van Overleg en de Buitengewone Pensioenraad. Geconstateerd werd dat het een goede gedachtenwisseling is geweest (zie ook de besproken punten onder de paragraaf "Buitengewone Pensioenraad"). Enige aan de orde gestelde onderwerpen zullen nog nader worden bekeken en verder besproken op een in het najaar te houden bijeenkomst van Raad van Overleg en Buitengewone Pensioenraad. In de "Agenda-commissie" voor deze te houden bijeenkomst zal Nico Wijnen voor de Raad van Overleg zitting hebben.

b. CODI-rapport

De Raad van Overleg werd ingelicht over de gang van zaken met betrekking tot het CODI-rapport, inzake de herstructurering van de sector Maatschappelijk Werk van de Stichting 1940-1945. Bezwaren waren er tegen een mogelijke scheiding van het maatschappelijk werk van het overige werk op de districtsbureaux van de Stichting 1940-1945. Vanuit de Raad van Overleg werd gesteld dat het maatschappelijk werk geen eigen leven mag gaan leiden binnen de Stichting 1940-1945. Er komen binnenkort nieuwe voorstellen, die na bespreking in het dagelijks bestuur van de Stichting 1940-1945 aan het Hoofdbestuur zullen worden voorgelegd.

c. Omgekeerde bewijslast

Kwesties waarin de omgekeerde bewijslast onjuist wordt toegepast, zullen in het vervolg in de Raad van Overleg worden besproken.

d. Hulp aan kinderen van leedverwekkers

De Raad van Overleg heeft het standpunt ingenomen dat kinderen van leedverwekkers, wanneer nodig, wel geholpen dienen te worden maar niet door het ICODO of bijvoorbeeld de Stichting 1940-1945. Het Hoofdbestuur van de Stichting 1940-1945 heeft hetzelfde standpunt ingenomen en het bestuur van het ICODO deelt dat.

e. Vrijstelling van het betalen van Motorrijtuigenbelasting

Op initiatief van het L.K.G. heeft de Stichting 1940-1945 een actie ondernomen om de vrijstelling van het betalen van motorrijtuigenbelasting te behouden voor al degenen die deze vrijstelling reeds hadden. De wijze waarop dit zou kunnen gebeuren werd besproken in de Raad van Overleg.

Een en ander heeft positief resultaat gehad, zij het dan dat hiervoor in eerste instantie een nogal omslachtige administratieve procedure wordt gevolgd.

f. Eigen karakter Wet Buitengewoon Pensioen 1940-1945

Hierboven, onder de paragraaf "Ministerie van Welzijn, Volksgezondheid en Cultuur" is reeds melding gemaakt van de actie in verband met de "Voorjaarsnota 1982" van de Regering. Met betrekking tot eventuele consequenties van het door de Stichting 1940-1945 ingenomen standpunt werd door de leden van de Raad van Overleg: G.Groot Roessink, H.Roos en N.Wijnen een nota opgesteld.

3.3. Stichting 1940-1945

Wij vrezen geenszins eentonig te worden wanneer wij ook ditmaal weer stellen dat wij verheugd zijn dat het instituut "Stichting 1940-1945" bestaat en deswege met dankbaarheid gewag maken van het vele werk dat zij voor de oud-verzetsmensen en de nagelaten betrekkingen doet.

Prijzen wij ook weer het goede contact dat wij hebben met de heren G.Londo, mr.A.H.van Namen, drs.L.Lamers, mr.H.J.P.van de Meeren-donk en K. van Middelkoop. En als altijd ook weer onze hartelijke dank voor de goede hulp ons geboden door al die functionarissen in den lande, werkzaam op de Districtsbureaux van de Stichting 1940-1945.

3.4. Buitengewone Pensioenraad

Telkenmale publiceren wij in de "Natzweiler Berichten" fragmenten uit het jaarverslag van de Buitengewone Pensioenraad teneinde daarmee inzicht te geven in de vele en zo gevarieerde werkzaamheden van de Buitengewone Pensioenraad. Wij mogen hier wel onze waardering uiten daarvoor. Bijzonder waarderen wij - het is ons zowel uit genoemde jaarverslagen als in de praktijk gebleken - de optimale coördinatie van het beleid met betrekking tot de wederzijdse werkzaamheden van de Buitengewone Pensioenraad en de Stichting 1940-1945. Een beleidsvoering die extra relief heeft gekregen door de herhaalde gedachtenwisselingen tussen de Buitengewone Pensioenraad en de Raad van Overleg/Stichting 1940-'45. Op de in oktober 1982 gehouden bijeenkomst van de Buitengewone Pensioenraad en de Raad van Overleg/Stichting 1940-1945 waren de volgende punten onderwerp van gedachtenwisseling:

- a. De uitgebreide eigen ziekteverklaring (gegevens die de "intake" zullen vergemakkelijken).
- b. De toepassing van de anti-hardheidsbepaling (o.m. van belang voor de verruiming van het ziektebeeld der "tweede generatie").
- c. De Buitengewone Lasten (verzocht werd o.m. om meer en voor ieder begrijpelijke informatie over dit onderwerp te geven).

d. De vergoedingen krachtens artikel 11^a van de Wet Buitengewoon Pensioen (dit artikel bleek in feite alleen voor in het buitenland wonende verzets-gepensioneerden van belang te zijn).

e. Wijzigingen in de Wet Buitengewoon Pensioen 1940-1945:

1e. Bepleit werd dat ook bij aanstelling van meer Geneeskundig Adviseurs bij de B.P.R. één medicus de eindverantwoording draagt (dit zal het geval zijn; het verheugt ons dat die medicus de ons zo vertrouwde dokter G.W.Treffers is).

2e. Bepleit werd dat bij uitbreiding van de Buitengewone Pensioenraad steeds twee leden van de B.P.R. uit de verzets-sfeer dienen te komen en/of benoemd dienen te worden op voorstel van de Stichting 1940-1945.

f. Openheid naar de aanvragers B.P. (bepleit werd het tijdelijk mogelijkheid bieden tot kennisneming van stukken, die aan een beslissing ten grondslag liggen).

Verder werd door de functionarissen van de B.P.R. een uitvoerige toelichting gegeven op de taken van het administratieve apparaat van het A.B.P., met name de uitvoerende werkzaamheden ten behoeve van de Buitengewone Pensioenraad.

Mogen wij deze paragraaf over de Buitengewone Pensioenraad besluiten door ook nu weer te stellen hoezeer wij het waarderen, dat indien wij aandacht vragen voor individuele gevallen, die aandacht ruim wordt gegeven. Hiervoor verdienen vooral de heren mr.J.I.B. Egas en J.G.Schuller onze dank.

En als altijd - en gaarne - een extra woord van dank voor de medisch adviseur van de B.P.R., dr.G.W.Treffers, voor alle medewerking, meedenken en hulp.

3.5. Oorlogsgravenstichting

Ook nu weer willen wij met erkentelijkheid gewag maken van de hulp die werd geboden ten behoeve van het parcours van hen die deelnamen aan de jaarlijkse tocht naar Natzweiler.

Voor die geboden hulp mogen wij de Algemeen Directeur, de heer D.Steenmeijer en zijn medewerkers wel hartelijk danken.

Een delegatie namens de oud-Natzweilers was aanwezig bij de door de Oorlogsgravenstichting op 4 mei j.l. gehouden Dodenherdenking op het ereveld te Loenen.

3.6. Stichting ICODO

Met de Stichting ICODO werden bij voortduring goede en intensieve contacten onderhouden.

Wij willen niet opnieuw alle goede dingen neerschrijven die wij in ons vorige jaarverslag reeds over de Stichting ICODO vermeldden, maar dat alles blijft volledig van kracht.

Met zeer veel waardering ontvingen wij de aankondiging van een door ICODO te organiseren lezingencyclus over de maatschappelijke, psycho-sociale en medische aspecten van de problematiek van oorlogsgetroffenen, te houden in september-december 1983.

Frits Santman trad op 29 september af als lid van het bestuur van de Stichting ICODO.

3.7. Medische begeleiding

Wanneer wij spreken over "medische begeleiding", dan gaan onze gedachten in de eerste plaats uit naar onze vriend dokter Hans Hers. Woorden schieten te kort om een beeld te geven van de omvang en de diepte van zijn bij voortduring gegeven medische behandeling en/of begeleiding en de daarbij door hem gegeven mentale hulp.

Zorg maken wij ons echter over de continuering van de medische zorg voor burger- en militaire oud-verzetsslachtoffers.

Wij hebben een uitvoerige nota daarover opgesteld, bestemd voor de bij dit onderwerp betrokken instanties en instellingen en zullen deze nota in bespreking brengen, hopende hiermee de zo zeer gewenste continuering te bereiken.

Problemen waren er rond het werk van Prof.dr.J.Bastiaans: de vraag of hij kan blijven functioneren en of de "Dependance" van de Jelgersma-kliniek gehandhaafd kan blijven, welke "Dependance" door Prof.Bastiaans als locatie voor zijn werk preferent wordt geacht.

Inmiddels is er een "Werkgroep Dependance Jelgersma-kliniek" opgericht, welke gaarne onze medewerking kreeg en krijgt en die mede tot doel heeft de continuïteit van de door Prof.Bastiaans ontwikkelde therapieën te bevorderen.

Verder mogen de werkzaamheden vermeld worden van het Centrum '45 voor de opvang van de oorlogsgetroffenen. Overwogen wordt, die opvang ook uit te breiden tot hen die vallen onder de W.U.B.O., de burger-oorlogsslachtoffers.

3.8. Overige contacten

Gaarne vermelden wij weer de goede verstandhouding en - waar nuttig en wenselijk - ook de goede samenwerking met onze zusterorganisaties, vooral op het gebied van de behartiging van de belangen van oud-verzetssmensen en die van vervolgd en oorlogsslachtoffers.

4. Internationale betrekkingen

Bij diverse manifestaties, dit keer weer allemaal in Frankrijk, waren wij vertegenwoordigd.

Op 20 en 21 november 1982 was er een reunie van de Franse Amicale in Parijs. Piet Bouwense en Bauke Planjer waren erbij. Aansluitend, op 22 november, hield het Internationale Comité van Oud-Natzweilers een vergadering, waarbij onze delegatie nog versterkt werd door Bekkie de Loos. Wij hebben daar voorstellen gedaan om de activiteiten van dit Internationale Comité nieuw leven in te blazen, zoals strijd tegen het racisme, geweld en herlevend fascisme, zorg voor de "tweede generatie" en het opzetten van een internationale documentatie betreffende diverse nationale regelingen en voorzieningen voor oorlogsgetroffenen. Onze voorstellen ontvingen de gewenste aandacht, maar de aanbevolen activiteiten komen slechts zeer moeizaam van de grond. Een tweede vergadering van het Internationale Comité op 18 september - aansluitend aan de tocht naar Natzweiler - zal wellicht meer duidelijkheid over de genoemde activiteiten verschaffen. Wij zullen dat echter te laat weten om daarover nog in dit jaarverslag te kunnen rapporteren.

5. In Memoriam

Wij moesten voorgoed afscheid nemen van
Klaas van Donselaar

Henk Geraets

Leen van der Meyden

Leen Vogel

Siem Wolff.

Wij zullen hen ons blijven herinneren als trouwe en moedige makers.

Voorgoed nam ook afscheid van ons Grace Steyns-Verwer, echtgenote, steun en toeverlaat van onze dokter Chel Steyns.

Getroffen werden wij verder door het heengaan van Suzie Timmermans-Pasteleers, de moedige echtgenote en verzetsmakker van onze Natzweiler-vriend Johan Timmermans. Zo ook Tini van Soest-Kemper, de lieve levensgezellin van onze vriend Arie van Soest; dapper nam zij afscheid van het leven.

- o - o - o - o - o - o - o -

September 1983,

N.Wijnen, voorzitter

J.Ritter, secretaris

